

Loviisan kaupunki
Kaavasuunnittelija, yleiskaavoitus
Pontus Edvinsson

Lausuntopyyntö: 7.5.2025

Poikkemisluvat Slipvägen 22, Kullas (434-442-4-114)

Porvoon museo – Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo on tutustunut lupahakemuksen materiaaliin ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Poikkeamista haetaan osayleiskaavan AT/s alueella sijaitsevan hakemuksen mukaan huonokuntoisen rakennuksen purkamiseen ja uuden korvaavan rakentamiseen olemassa olevalle kivijalalle. Hakemukseen on liitetty Rakennussuunnittelu Mickoksen laatima kuntoselvitys.

Kyseessä on Loviisan Sarvisalon Härpessä sijaitseva Kullas niminen tila. Tila mainitaan Pernajan eteläosien rakennusinventoinnissa, jossa se mainitaan yhtenä kylän vanhimmista asutuksista. Rakennuksen runko on selvityksen mukaan vanhimmilta osiltaan 1700-luvulta. Erityisesti rakennuksesta mainitaan kuistin ikkunat. Omistajan mukaan rakennusta on laajennettu ja korotettu ja uudistettu monta kertaa. Rakennus on perinteinen punamullattu pienehkö saaristolaisasumus ulkorakennuksineen. Rakennus sijaitsee maisemallisesti merkittävällä paikalla kylätien tuntumassa meren rannalla. Alueen osayleiskaavassa rakennus sijaitsee asuinpienalojen alueella, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään (AT/s). Määräyksen mukaan alueen maisemallisia tai kulttuuriympäristön arvoja ei saa vaarantaa tai heikentää. Kuntoselvityksessä ongelmia kerrotaan olevan lattia-, välipohja-, runko- ja vesikattorakenteissa. Ongelmat johtuvat lahosta, tuhohyönteisistä ja vääristä korjaustavoista. Vain toisen päädyn korkea kivisokkeli on selvityksen mukaan hyväkuntoinen. Porvoo museo katsoo, että rakennus olisi korjattavissa, mutta vaatisi mittavan remontin. Näin ollen museo katsoo, että rakennus voidaan korvata uudella.

Porvoon museo on tutustunut korvaaviin suunnitelmiin. Päädyn ullakkokerroksen ulkoportaot ovat perinteistä muotokieltä hakevassa suunnitelmassa liian massiiviset, ja niitä ei tule tuossa muodossa toteuttaa. Kuntoselvityksessä olemassa olevan sokkelin kerrotaan olevan ongelmallinen matalimmasta betonisesta osastaan. Selvityksen mukaan kosteutta siirtyy kalliota myöten rakennuksen alle. Toimenpiteeksi ehdotetaan kallion muotoilua räjäyttämällä tai urittamalla, mutta todetaan ettei toimenpiteillä voida taata onnistumista, koska kallioon voi jäädä rakoja, joista vesi edelleen siirtyy. Näin ollen, mikäli ei voida taata kivijalan toimivuutta, tuskin sitäkään kannattaa säästää sellaisenaan.

Kirjallisen lähteen mukaan Hörslökin kylässä oli 1540-luvulla 6 veronmaksajaa. Myöhemmän kartan perusteella yksi kylän taloista on merkitty alueelle muinaisjäännösrekisteriin mahdolliseksi muinaisjäännökseksi: Hörslök Strandas (1000022336; <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000022336>). Talon on ajateltu autioituneen, koska sitä

ei ole merkitty kartoille, mutta paikan ympärillä on peltotilkut, jotka viittaavat talon olemassaoloon. Vanhat kartat ovat yleensä olleet melko epätarkkoja. Siksi myös muinaisjäännösrekisterin piste viittaa summittaiseen alueeseen, ei tarkkaan paikkaan. Mahdollinen muinaisjäännös -merkintä ei tässä tapauksessa vaikuta lähtökohtaisesti hankkeeseen. Se viittaa mahdollisuuteen, että alueelta saattaa löytyä historiallisia rakenteita. Jos näin käy kaivutöiden yhteydessä, tulee työt keskeyttää ja olla yhteydessä museoon. Museo voi myös myöhemmässä yhteydessä tarkastella aluetta maastossa ja päivittää muinaisjäännösrekisterin tiedot havaintojen mukaisiksi.

Johanna Lehto-Vahtera
Museonjohtaja

Kirsi Toivonen
Rakennustutkija

Riikka Mustonen
Arkeologi

Tiedoksi: Museovirasto
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

dnro 729/10.03.99.02/2025
LIITE-BILAGA
EKIL-NLIN 28.8.2025 § 123

